

Väljaandja:	Põllumajandusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	11.05.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 08.05.2015, 7

Nõuded karuslooma pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta¹

Vastu võetud 06.09.2010 nr 88
[RT I 2010, 64, 471](#)
jõustumine 01.01.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.05.2015	RT I, 08.05.2015, 4	11.05.2015

Määrus kehtestatakse «[Loomakaitseseaduse](#)» § 3 lõike 4 punkti 1 ja Vabariigi Valitsuse 8. mai 2001. a määruse nr 161 «[Volituste andmine «Loomakaitseseadusest» tulenevate õigusaktide kehtestamiseks](#)» punkti 4 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse nõuded liikidesse mink (*Mustela vison*), tuhkur (*Mustela putorius*), kährrik (*Nyctereutes procynoides*), sinirebane (*Alopex lagopus*), hõbe- või punarebane (*Vulpes vulpes*), tšintšilja (*Chinchilla chinchilla*, *Chinchilla brevicaudata*, *Chinchilla lanigera*) ja nutria (*Myocastor coypus*) kuuluva looma (edaspidi *karusloom*), keda kasvatatakse naha saamise eesmärgil, pidamise ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta.

(2) Mingi ja kähriku puhul järgitakse lisaks selles määruses sätestatud nõuetele ka «[Looduskaitseseaduse](#)» § 57 lõike 6 alusel kehtestatud nõudeid.

§ 2. Karuslooma pidamisega vahetult tegelev isik

(1) Karuslooma pidamisega vahetult tegeleval isikul peavad olema vajalikud teadmised looma anatoomiast ja füsioloogiast, loomaliigile omastest käitumisharjumustest, loomakaitsenõuetest ning kasutatavatest pidamis- ja tapmismeetoditest.

(2) Loomapidaja korraldab ettevõttes karusloomaga vahetult kokku puutuva isiku instrueerimise.

§ 3. Karuslooma tervise ja heaolu kontrollimine

(1) Karuslooma tervist ja heaolu kontrollitakse vähemalt üks kord ööpäevas viisil, mis looma kõige vähem häirib. Eraldi kontrollitakse looma, kelle puhul leitakse see vajalik olevat üldülevaatuse käigus.

(2) Karuslooma tervise kontrollimisel pööratakse tähelepanu looma anatoomilistele ja füsioloogilistele näitajatele, pidades silmas loomaliigile omaseid käitumisharjumusi. Kõrvalekalde avastamise korral selgitatakse välja selle põhjus ning võetakse meetmeid tavapärase olukorra taastamiseks.

(3) Haigestunud või vigastatud karusloom peab saama asjakohast ravi. Loomale veterinaarabi saamiseks kutsub loomapidaja või looma pidamisega vahetult tegelev isik viivitamata veterinaararsti. Vajaduse korral eraldatakse haige või vigastatud loom teistest loomadest, paigutades ta selleks ettenähtud ruumi.

(4) Karusloomal lõigatakse vajaduse korral küüniseid. Küüniste lõikamise korral koheldakse looma viisil, mis põhjustab talle võimalikult vähe stressi, valu ja kannatusi.

(5) Karusloomale ei tohi manustada kasvustimulaatoreid ega karvkatte kvaliteeti parandavaid või talvekarva teket kiirendavaid preparaate.

(6) Lõikes 1 sätestatud kontrollide ning loomade suremuse ja surma põhjuste kohta peetakse ettevõttes arvestust, mida säilitatakse kolm aastat.

§ 4. Nõuded karuslooma kasvanduse kohta

(1) Ehitise või ehitiste kogumi koos territooriumiga, kus peetakse karusloomi (edaspidi *karusloomakasvandus*), rajamise korral arvestatakse asukoha valikul, et karusloomakasvandusse ei leviks väliskeskkonnast tugevat müra, vibratsiooni, õhusaastet ning muid häirivaid tegureid.

(2) Karusloomakasvandus on tarastatud ja seal on loomapidamine korraldatud moel, mis välistab looma põgenemise omal jõul või kõrvalise abiga. Juhul kui tsintšiljade kasvandus asub suletavate akende ja ustega ehitises, ei ole tarastus vajalik. Näriliste, metsloomade ja -lindude sattumist karusloomakasvanduse territooriumile tuleb vältida.

(3) Nülgimisruum peab asuma karuslooma pidamise kohast piisavalt kaugel, et vältida karuslooma pidamise kohas peetavale loomale stressi ja vaimsete kannatuste põhjustamist.

§ 5. Karuslooma pidamise ruum või ehitis ning vahendid ja seadmed

(1) Karuslooma pidamise ruum või ehitis ning vahendid ja seadmed peavad olema kergesti puhastatavast ning desinfitseeritavast materjalist, mis ei ole looma tervisele kahjulik.

(2) Karuslooma pidamise ruumi või ehitise konstruktsioon peab välistama looma vigastumise ning pakkuma varju ebasoodsate ilmastikutingimuste eest. Loomale peab olema tagatud vari otsese päikesevalguse eest.

(3) Karusloomaga kokkupuutuv ruumi või ehitise osa ning vahend ja seade hoitakse iga päev puhas ning puhastatakse põhjalikult ja desinfitseeritakse vähemalt üks kord aastas.

(4) Karuslooma pidamise ruumis või ehitises peab loom saama liigiomaselt käituda, end puhastada, lamama heita, jäsemeid välja sirutada, tuhnida, närida jms. Puuri kõrgus peab võimaldama loomal tagajalgadele vaatlusasendisse tõusta, ronida ja hüpata. Karuslooma pidamise ruumis või ehitises peab olema närimisese, ronimistrada ja sobivat materjali loomale liigiomaseks tegevuseks.

(5) Karuslooma pidamise puuris peab vastavalt looma liigiomastele vajadustele olema pesakast või peavad puuri seinad olema kaetud läbipaistmatu kattega (edaspidi *varjumisvõimalus*), mis võimaldab loomal varjuda inimese või teise looma eest. Pesakasti suurus peab võimaldama kõigil puuris peetavatel loomadel ühel ajal seal sees viibida. Pesakastis asuv pesa peab olema varustatud loomale sobiva pehme ja sooja materjaliga. Varjumisvõimalus peab olema tagatud ühel ajal kõigile puuris peetavatele loomadele.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(6) Ventilatsiooni-, söötmis- ja muud seadmed peavad olema projekteeritud, paigaldatud ja hooldatud nii, et need tekitaks võimalikult vähe müra. Äkilise ja pideva ülemäärase müra teket tuleb vältida.

(7) Karusloomade pidamise puuride paigutus peab võimaldama loomi hõlpsalt kontrollida. Puuri ava asukoht ja suurus peavad võimaldama karuslooma sealt takistusteta välja võtta ilma loomale valu, kannatusi ja vigastusi tekitamata.

(8) Puure ei tohi paigutada ülestikku selliselt, et väljaheited langeksid alumisse puuri, ega kõrvuti selliselt, et loomad saaksid üksteist vigastada. Puur peab asuma maast nii kõrgel, et läbi avadega pöranda langevaid väljaheiteid oleks selle alt lihtne eemaldada. Väljaheiteid eemaldatakse vähemalt üks kord nädalas.

(9) Puuri pöranda avadega osa peab sobima loomaliigile ja suurusele ning välistama looma jäsemete kinnijäämise, tagades samas väljaheidete äravoolu. Võrkpörand peab moodustama jäiga ja tasase pinna.

§ 6. Karuslooma pidamise ruumi või ehitise ning vahendite ja seadmete ohutus

(1) Karuslooma pidamise ruumis või ehitises ei tohi olla teravaid nurki ega esemeid, mis võiksid looma vigastada.

(2) Karuslooma peab olema võimalik hädaolukorras ruumist kiiresti välja viia.

(3) Karuslooma pidamise ehitis peab olema varustatud esmaste tulekustutusvahenditega.

(4) Karuslooma pidamise ruumi või ehitise elektrijuhtmed ja -seadmed peavad olema loomadele ligipääsmatud, isoleeritud ja maandatud.

§ 7. Karuslooma pidamise ruumi või ehitise mikrokliima

(1) Karuslooma pidamise ruumis või ehitises peavad õhuvahetus, suhteline õhuniiskus, tolmusisaldus, temperatuur ja gaasisisaldus püsima tasemel, mis ei kahjusta looma tervist.

(2) Sundventilatsiooni kasutamise korral tuleb süsteemi rikke korral tagada värske õhu juurdevool.

(3) Karuslooma ei tohi pidada alaliselt pimedas ega tugeva valguse käes. Valgel perioodil peab valgustugevus võimaldama karusloomal liigikaaslasti näha ja ära tunda.

(4) Sõnniku käitlemise ja ladustamise seadmed peavad olema projekteeritud, paigaldatud ja kasutatavad selliselt, et karusloom ei puutuks kokku neist eralduva gaasiga kontsentratsioonis, mis kahjustab tema tervist.

§ 8. Karuslooma pidamine

(1) Karuslooma järglased võõrutatakse nii emaslooma kui noorloomade heaolu seisukohast sobivaimal ajal. Erandina võib noorlooma varem võõrutada juhul, kui see on vajalik emaslooma kaitseks või noorlooma valu või kannatuste vältimiseks.

(2) Võõrutatud karuslooma peetakse emast kaugemal ja soovitatavalt sama pesakonna loomadega koos. Noorlooma võib eraldada vahetult enne suguküpsuse saabumist.

(3) Kui karusloomakasvanduses esineb massilist suremust, enesevigastamist või käitumishäireid, tuleb loomapidamissüsteemi muuta.

(4) Juhul kui põgenenud karuslooma püüdmiseks kasutatakse karusloomakasvanduses eluspüügi lõksu, kontrollitakse seda vähemalt kaks korda päevas. Lõks ei tohi põhjustada loomale valu ega kannatusi.

(5) Karuslooma harjutatakse alates sündimisest inimese lähedusega.

(6) Looduses sündinud või loodusest püütud karuslooma ei tohi karusloomakasvanduses pidada.

(7) Elusalt karusloomalt on keelatud karvu kitkuda.

§ 9. Nõuded mingi ja tuhkru pidamise kohta

(1) Mingi ja tuhkru pidamise puuris peab lisaks pesale olema looma kohta ruumi vähemalt järgmiselt:

	Pindala (m ²)
Täiskasvanud loom	0,255
Emasloom järglastega	0,255
Kaks võõrutatud noorlooma	0,255

(2) Juhul kui ühes puuris peetakse koos rohkem kui kahte noorlooma, siis lisandub lõikes 1 sätestatud puuri suurusele vähemalt 0,085 m² iga järgneva looma kohta.

(3) Mingi ja tuhkru puur peab olema vähemalt järgmiste mõõtmetega:

- 1) 70 cm pikk;
- 2) 30 cm lai;
- 3) 45 cm kõrge.

(4) Mingi ja tuhkru järglase võib võõrutada alates kaheksandast elunädalast. Võõrutatud looma peetakse emast kaugemal ja soovitatavalt koos sama pesakonna loomadega. Noorlooma võib eraldada vahetult enne suguküpsuse saabumist.

(5) Mingi ja tuhkru pesakast peab olema varustatud sobiva sooja ja pehme materjaliga.

§ 10. Nõuded sinirebase, hõberebase ja punarebase pidamise kohta

(1) Sinirebase, hõberebase ja punarebase (edaspidi *rebase*) pidamise puuris peab lisaks pesale olema looma kohta ruumi vähemalt järgmiselt:

	Pindala (m ²)
Täiskasvanud loom	0,8
Emasloom järglastega	2,0
Kaks võõrutatud noorlooma	1,2

(2) Juhul kui ühes puuris peetakse koos rohkem kui kahte noorlooma, siis lisandub lõikes 1 sätestatud puuri suurusele vähemalt 0,5 m² iga järgneva looma kohta.

(3) Rebase puur peab olema vähemalt 70 cm kõrge. Rebase puuris peab olema platvorm ja varjumisvõimalus või pesakast.

[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(3¹) Rebase puuris peab olema platvorm, kus rebane saab lamada. Juhul, kui puuris on aasta läbi pesakast, mille katusel rebane lamada saab, ei pea puuris eraldi platvormi olema.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(3²) Varjumisvõimaluse tagamiseks peavad rebase puuri kolm seinat olema vähemalt 40 cm laiuselt kaetud läbipaistmatu kattega selliselt, et vähemalt kahes seinas paiknev läbipaistmatu kate moodustab nurgast ühendatud varjumisala. Läbipaistmatu kate puuri seinal peab hõbe- ja punarebase pidamise puuris ulatuma kogu puuri kõrgusesse ning sinirebase pidamise puuris olema vähemalt 35 cm kõrgune.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(3³) Pesakast peab koosnema põhiruumi sissepääsu varjavast eesruumist ning põhiruumist, kus on sooja ja pehme materjaliga varustatud pesa. Rebase pesakasti seinad peavad olema läbipaistmatud ja jäigad.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(4) Üksnes varjumisvõimalusega puuris paigutatakse pesakast puuri või paigutatakse rebane pesakastiga poegimispuuri kaks nädalat enne oodatavat poegimist. Pesakast peab olema puuris või rebane pesakastiga poegimispuuris kuni noorloomade võõrutamiseni.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

(5) Rebast ei tohi tavatingimustes tõsta kaelatangidega.

§ 11. Nõuded tšintšilja pidamise kohta

(1) Tšintšiljade pidamise puuris peab looma kohta olema ruumi vähemalt järgmiselt:

	Pindala (m ²)
Kaks täiskasvanud looma	0,4
Emasloom järglastega	0,4
Võõrutatud noorloom	0,2

(2) Juhul kui ühes puuris peetakse koos rohkem kui ühte noorlooma, siis lisandub lõikes 1 sätestatud puuri suurusele vähemalt 0,16 m² iga järgneva looma kohta.

(3) Tšintšilja puur peab olema vähemalt järgmistest mõõtudega:

- 1) 60 cm pikk;
- 2) 50 cm lai;
- 3) 40 cm kõrge.

(4) Tšintšilja puur peab 25% ulatuses olema jäiga põrandaga.

(5) Tšintšiljasid peetakse erisooliste paaridena või rühmas. Erandina võib puuris üksikuna pidada teiste tšintšiljade suhtes agressiivselt käituvat looma.

(6) Tšintšilja peab saama iga päev liivas kümmelda.

§ 12. Nõuded nutria pidamise kohta

(1) Nutriate pidamise kohas peab lisaks nutriatele ettenähtud ujumiskohale olema looma kohta ruumi vähemalt järgmiselt:

	Pindala (m ²)
Täiskasvanud loom	1,0
Emasloom järglastega	2,0
Võõrutatud noorloom	0,5

(2) Nutriate pidamise koha põrandast peab vähemalt 70% moodustama jäigapõhjaline jalutusala.

(3) Nutriaid peetakse rühmas. Nutriate pidamise koht peab olema varustatud kahekambriise pesakastiga, millel on kaks väljapääsu ja kuhu kõik loomad korraga sisse mahuvad. Pesakastis peab olema sobivat allapanu.

(4) Nutriale peab olema tagatud ligipääs lõikes 1 nimetatud ujumiskohale.

§ 13. Karuslooma söötmine ja jootmine

(1) Karusloom peab saama oma liigile, eale ja kehakaalule kohast ning füüsilisi tarbeid rahuldavat sööta, mida vajaduse korral täiendatakse mineraalainetega.

(2) Karusloomale peab olema tagatud pidev ligipääs joogiveele.

(3) Karusloomade söötmiseks ja jootmiseks kasutatav vahend või seade tuleb hoida puhtana. Väljaheited ei tohi sattuda sööda hulka ega joogivette.

§ 14. Määruse rakendamine

(1) Määrus jõustub 1. jaanuaril 2012. aastal.

(2) Määruse jõustumise ajal tegutseva loomapidaja suhtes kohaldatakse § 10 lõigetes 1–3³ sätestatud nõudeid alates 1. jaanuarist 2017. aastal ja § 11 lõigetes 1–3 sätestatud nõudeid 1. jaanuarist 2022. aastal.
[RT I, 08.05.2015, 4- jõust. 11.05.2015]

¹Põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsioon (EÜT L 323 17.11.1978) ja konventsiooni alalise komitee soovitus karusloomade kohta (22. juuni 1999).